

Martin spojil európskych odborníkov v oblasti biobankovania a translačnej medicíny.

ICBBTM 2026 privítala viac ako 200 účastníkov

30.9.2026 - | Univerzita Komenského v Bratislave, Jesseniova lekárska fakulta

Medzinárodná konferencia **International Conference on Biobanking & Translational Medicine 2026 (ICBBTM 2026)**, ktorá sa konala 23. - 25. septembra 2026 na Jesseniovej lekárskej fakulte v Martine Univerzity Komenského v Bratislave, prepojila vedcov, lekárov, významné európske výskumné infraštruktúry, inovátorov aj mladú generáciu výskumníkov. Tri dni odborného programu priniesli aktuálne témy od biobankovania a biomarkerov cez onkológiu a regeneratívnu medicínu až po umelú inteligenciu a nové terapeutické prístupy.

Počas troch dní privítala konferencia v Martine **viac ako 200 účastníkov a takmer 50 odborníkov zo Slovenska a ďalších európskych krajín - Česka, Rakúska, Maďarska, Litvy, Slovinska, Dánska a Holandska**. Odborný program vytvoril priestor na diskusiu o tom, ako efektívnejšie prepájať kvalitné biologické vzorky a dáta, biomedicínsky výskum, technologické inovácie a klinickú prax tak, aby sa výsledky vedeckého výskumu rýchlejšie premietali do diagnostiky, prevencie a liečby pacientov.

Konferencia zároveň spojila významné európske a národné výskumné infraštruktúry, akademické a klinické pracoviská, výskumné organizácie aj technologický a inovačný sektor. Výrazné zastúpenie mali európske infraštruktúry **BBMRI-ERIC a EATRIS**, pričom jednou z hlavných myšlienok podujatia bola potreba spolupráce naprieč vedeckými disciplínami, inštitúciami a krajinami.

Od vzorky k objavu, od objavu k pacientovi

Prvý deň konferencie bol venovaný najmä výskumným infraštruktúram a ich významu pre rozvoj modernej biomedicíny. Pozvanie prijali okrem slovenských odborníkov aj predstavitelia európskych a národných výskumných infraštruktúr. Medzi hlavnými zahraničnými hosťami vystúpili generálny riaditeľ BBMRI-ERIC **Jens K. Habermann**, zástupca EATRIS-ERIC **Nektarios Liaskos**, národná riaditeľka EATRIS Slovenia **Irena Mlinarič-Raščan**, národný riaditeľ rakúskeho uzla BBMRI.at **Helmuth Haslacher**, národný riaditeľ EATRIS Česká republika **Marián Hajdúch**, národný riaditeľ českého uzla BBMRI.cz **Roman Hrstka** a vedúci ELIXIR CZ **Jiří Vondrášek**, ako aj odborníci z popredných biobánk a výskumných pracovísk v Rakúsku, Česku, Litve, Maďarsku a Dánsku.

Nechýbali ani zástupcovia vedenia Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine Univerzity Komenského v Bratislave vrátane dekanky **Andrey Čalkovskej**, zástupca Univerzitnej nemocnice Martin **Dalibor Murgaš**, predseda Vedeckej rady Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky **Peter Valkovič**, zástupca Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky **Ján Kočišek**, zástupkyňa Výskumnej a inovačnej autority (VAIA) **Petra Zappe** a v neposlednom rade aj národné riaditeľky oboch výskumných infraštruktúr - **Zuzana Danková**, národná riaditeľka BBMRI.sk, a **Erika Halašová**, národná riaditeľka EATRIS-SK.

„Translačná medicína predstavuje kľúčový most medzi základným výskumom a klinickou praxou -

umožňuje pretaviť nové poznatky o mechanizmoch vzniku a progresie ochorení do diagnostických, preventívnych a terapeutických postupov s reálnym dopadom na pacienta. Jej podstatou je obojsmerné prepojenie laboratórneho výskumu s medicínskymi potrebami, ktoré zároveň pomáha identifikovať nové výskumné otázky vychádzajúce z klinickej praxe. Konferencia vytvorila priestor na prezentáciu výsledkov slovenských aj zahraničných pracovísk aktívne zapojených do biomedicínskeho výskumu s potenciálom ďalšieho translačného využitia, podporila dialóg medzi základným a klinickým výskumom a zároveň otvorila možnosti pre nové medzinárodné partnerstvá. Kľúčovým prínosom konferencie bolo prepájanie odborníkov, zdieľanie skúseností a identifikácia spoločných tém, ako aj rozšírenie priestoru pre nové perspektívy na rozvoj kolaboratívnych a synergických výskumných aktivít a transfer poznatkov do klinickej praxe s reálnym dopadom na kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti," hovorí Erika Halašová.

Dôležitou súčasťou prvého dňa bol pohľad na biobankovanie nielen ako na uchovávanie biologických vzoriek, ale ako na základ komplexného výskumného ekosystému založeného na kvalite, šandardizácii, dátach, spolupráci a dôvere pacientov. Diskutovalo sa o budovaní národných sietí biobánk, posilňovaní medzinárodnej integrácie výskumných kapacít aj o aktívnom zapájaní pacientov do výskumu.

„Biobankovanie dnes predstavuje jednu z kľúčových podmienok kvalitného a reprodukovateľného biomedicínskeho výskumu. Jeho základom sú štandardizované biologické vzorky, relevantné a spoľahlivé dáta a systematické dokumentovanie a reportovanie preanalytických faktorov, ktoré významne ovplyvňujú integritu biologického materiálu a interpretáciu výsledkov. ICBBTM umožnila predstaviť úlohu biobankovania v translačnej medicíne a jeho potenciál podporovať prenos výskumných poznatkov do klinickej praxe. Zároveň otvorila diskusiu o kľúčových aspektoch fungovania moderných biobánk, ako sú pôvod, sledovateľnosť a kvalita údajov, technologické inovácie a automatizácia procesov, efektívny nábor a zapájanie darcov biologického materiálu či spolupráca s patientskymi organizáciami. Významným prínosom konferencie bolo nadviazanie nových kontaktov a spoluprác, ktoré môžu podporiť ďalší rozvoj biobankových kapacít a sprístupňovanie biologických zdrojov širšej výskumnej komunite. Zdieľanie expertízy, technológií, vzoriek a dát môže rozšíriť možnosti biomedicínskeho výskumu a prispieť k efektívnejšiemu využívaniu cenného biologického materiálu pri získavaní nových vedeckých poznatkov a ich následnom uplatnení v medicíne," vyjadrila sa Zuzana Danková.

Jedným z významných momentov slávnostného otvorenia bol aj **podpis Memoranda o spolupráci medzi BBMRI.SK, EATRIS-SK, ELIXIR NODE SK a SLOVACRIN**, ktoré vytvára základ pre ďalšie prepájanie slovenských výskumných infraštruktúr a rozvoj ich spoločných aktivít.

Silnou témou prvého dňa bola samotná podstata translačnej medicíny - cesta „**od laboratória k pacientovi**". Keynote blok *Building Faster Bench-to-Bedside Ecosystems* priniesol pohľad na vývoj liekov od molekúl až po klinické skúšanie, nové možnosti personalizovanej medicíny, spoluprácu výskumných infraštruktúr či využitie inovatívnych technológií v implantológii, diagnostike zriedkavých neurologických ochorení, digitálnej patológii a medicínskom vzdelávaní.

Biomarkery, regeneratívna medicína, onkológia aj umelá inteligencia

Druhý deň priniesol intenzívny odborný program rozdelený do piatich tematických sekcií. Vedci a klinickí odborníci diskutovali o biomarkeroch a včasnej diagnostike, regeneratívnej medicíne a bunkovej terapii, translačnej onkológii, prepájaní výskumu mozgu s klinickou praxou a o digitálnom zdravotníctve, umelej inteligencii a dátovej vede.

Výrazný priestor dostali aj umelá inteligencia a digitálne technológie v zdravotníctve. Diskusia sa venovala nielen ich diagnostickému potenciálu, ale aj pravidlám, ktoré budú ich využívanie v európskom zdravotníctve formovať – vrátane GDPR, AI Act a European Health Data Space.

Práve schopnosť prepájať vedecký výskum s klinickou medicínou, dátami, technológiami a regulačným prostredím ukázala šírku súčasnej translačnej medicíny a potrebu spolupráce odborníkov z rôznych oblastí.

„Konferencia predstavuje významnú príležitosť prepojiť dve oblasti, ktoré sú kľúčové pre rozvoj modernej medicíny – kvalitnú výskumnú infraštruktúru a schopnosť prenášať výsledky vedeckého poznania do klinickej praxe. Biobankovanie, translačná medicína a moderné výskumné infraštruktúry vytvárajú priestor na efektívnejšie prepájanie biologických materiálov, klinických dát, technológií a odborných kapacít. Pre Slovensko je dôležité, aby naši výskumníci boli aktívnou súčasťou európskeho výskumného priestoru a aby sme dokázali naplno využívať potenciál medzinárodnej spolupráce. Práve BBMRI a EATRIS sú príkladmi infraštruktúr, ktoré umožňujú prepájať špičkový základný výskum s klinickou praxou a vytvárať podmienky pre vznik konkrétnych prínosov pre zdravotníctvo a pacientov. Význam konferencie preto vidím nielen vo výmene odborných poznatkov a skúseností, ale najmä v budovaní dlhodobých partnerstiev a ekosystému, v ktorom môžu spolupracovať výskumné inštitúcie, univerzity, zdravotnícke pracoviská, biobanky a technologické spoločnosti. Takáto spolupráca môže významne prispieť k posilneniu postavenia Slovenska v európskom výskumnom priestore a zároveň prinášať konkrétnu pridanú hodnotu pre naše zdravotníctvo a spoločnosť,“ zdôraznil Ján Kočišek.

Záver druhého konferenčného dňa patril **posterovej sekcii mladých vedcov**. Autori posterov predstavili svoje práce pred medzinárodnou odbornou porotou zloženou z renomovaných odborníkov z oblasti biomedicínskeho a translačného výskumu. Po prezentáciách porota jednotlivé práce vyhodnotila a rozhodla o víťazoch, ktorí boli vyhlásení nasledujúci deň konferencie.

Nové prístupy v medicíne aj ocenenia pre mladých vedcov

Záverečný deň konferencie pokračoval témami translačnej terapie a regeneratívnej medicíny. Prednášky predstavili vývoj experimentálnych vakcín, využitie mezenchymálnych stromálnych buniek v regeneratívnej medicíne, technológie indukovanej pluripotencie, nové prístupy k surfaktantovej terapii pri ARDS či autotransplantáciu pankreatických ostrovčiekov.

Súčasťou tretieho dňa bolo aj **slávnostné vyhlásenie výsledkov Young Scientist Award a odovzdanie cien za najlepšie posterové práce**.

Hlavnú cenu Young Scientist Award, spojenú zároveň s cenou partnera INOVIA, získala Oľga Chodelková a kolektív z Jesseniovej lekárskej fakulty v Martine Univerzity Komenského v Bratislave za poster „Characterisation of Novel Patient-Derived Pancreatic Cancer Cell Lines“. Cenu odovzdala **Lucia Knapík z inovačného centra INOVIA**.

Medzi najlepšími prácami uspeli aj **Karol Forró a kolektív z Ústavu lekárskej biológie, genetiky a klinickej genetiky Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave** s posterom „Studying Intestinal Inflammation and Drug Response in 3D Reconstructed Intestinal Epithelium Model“. **Cenu Young Scientist Award organizátora konferencie** odovzdala národná riaditeľka **EATRIS-SK Erika Halašová**.

Súčasťou konferencie bola aj prehliadka **Národnej biobanky Jesseniovej lekárskej fakulty v**

Martine a networkingové aktivity, ktoré vytvorili priestor na nadviazanie nových odborných kontaktov a budúcej spolupráce. Posledný deň ICBBTM 2026 sa zároveň prepojil s **Európskou nocou vedy 2026**, vďaka čomu sa témy vedeckého výskumu a jeho významu pre medicínu dostali bližšie aj k študentom a verejnosti.

ICBBTM 2026 tak počas troch septembrových dní vytvorila v Martine spoločný priestor pre biobankovanie, translačný výskum, klinickú medicínu, technologické inovácie a mladú vedeckú generáciu. Konferencia ukázala, že cesta od vedeckého objavu k reálnemu prínosu pre pacienta si vyžaduje nielen špičkový výskum, ale predovšetkým spoluprácu ľudí, pracovísk a výskumných infraštruktúr naprieč odbormi a krajinami. *„Veríme, že sa nám podarilo túto spoluprácu úspešne naštartovať a vytvoriť pevný základ pre jej ďalšie pokračovanie a rozvoj,”* dodáva Ladislav Reimann, zástupca EATRIS-SK, jedného z organizátorov konferencie.

https://www.jfmed.uniba.sk/detail-novinky/back_to_page/aktuality/article/martin-spojil-europskych-odbornikov-v-oblasti-biobankovania-a-translacnej-mediciny-icbbtm-2026